
TÜRKİYE'DEN IRAK'A 'BAŞİKA' RESTİ

07.10.2016

Hürriyet, 6 Ekim 2016

Irak Parlamentosunun Türkiyenin Musul yakınlarındaki Başıkada konuşlu Türk askeri birliğini ülkeden çekmesi yönünde aldığı kararın ardından Ankara, Bağdata nota verdi. Bağdat da Türk büyükelçisini dışişlerine çağırma kararı alırken tansiyon açıklamalarla yükseldi.

IRAKta önceki gün meclisin Musul kentine 12 kilometre uzaklıktaki Başika ilçesinde konuşlu Türk askeri birliğinin ülkeden çıkması yönünde aldığı kararın yankıları sürüyor. Dün sabah Irakın Ankara Büyükelçisi Hişam Ali Ekber İbrahim el Alevi, Dışişleri Bakanlığına davet edilerek, kendisine sözlü ve yazılı olarak Ankaranın protestosu iletildi. Irak Dışişleri Bakanlığı da, Türkiyenin Bağdat büyükelçisini bakanlığa çağırma kararı aldı. Irak Başbakanı Haydar İbadinin önceki akşam yaptığı açıklamalara dün Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş yanıt verdi. Ayrıca dün Iraktaki Uluslararası Koalisyon Gücünün ABDli Sözcüsü Albay John Dorrian, Iraktaki Türk birliğinin koalisyon içinde olmadığını söyledi.

BÖLGESEL ÇATIŞMAYA DÖNÜŞÜR: Irak Başbakanı İbadi, önceki akşam meclisin kararı sonrası yaptığı açıklamada, Türkiyenin içişlerimize müdahalesini kabul etmiyoruz. Askeri varlıkları içişlerimize bariz müdahaledir ve egemenliğimize aykırıdır. Bakanlar kurulu da Türkiye Cumhurbaşkanı'nın açıklamalarını reddetti, kınadı ve fitne yaratmak için girişim olarak addetti. Askeri seçeneğe başvurma niyetimiz yok. Bölgesel çatışmaya girmek istemiyoruz ve korkarız ki, Türkiyenin Musuldaki macerası bölgesel çatışmaya dönüşür. Türk liderler konuştukları planları gerçekleştirmede başarılı olamayacaklar. Bunun en büyük yansıması önce Türkiye'ye olur. Koalisyon güçleri de Irakın Türk askeri varlığını reddetmesinde yanımızda duruyor. Bunu en sağlıklı şekilde çözmeliyiz dedi.

IRAK HÜKÜMETİ NEREDEYDİ: Başbakan Yardımcısı Numan Kurtulmuş da İbadinin Türkiye'ye yönelik sözlerine dün yanıt verdi. Kurtulmuş, Önce Musul DEAŞ tarafından bir günde işgal edildiğinde Irak merkezi hükümeti neredeydi? Yine birçok Irak şehri bir günde işgal edildiğinde Rakkadan Musula kadar, uluslararası camia neredeydi? Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Başıkadaki varlığı ya da şu anda Suriye topraklarındaki operasyon dolayısıyla varlığı, hiçbirisi işgalci bir amaçla değildir dedi. Orada terör örgütlerinin ortaya çıkarmış olduğu siyasi belirsizliklerin ortadan kaldırılması ve

özellikle Musul halkının korunmasıyla ilgili olarak Türkiyenin Başıkada yer aldığını belirten Kurtulmuş, Biz bu konularda Irak hükümetiyle iş birliğine hazırız, ama kusura bakmasınlar Irak bu kadar bölünüp parçalanmışken durup orada bir istikrar unsuru olarak bulunan Başıkadaki Türk ordusunun varlığına da oradaki üssümüzün, oradaki yerel unsurlarla iş birliği halinde varlığına da kimsenin karşı çıkma hakkı yok ifadesini kullandı. Kurtulmuş, Barzani yönetiminin Türk askerinin yerel güçleri eğitmesi talebinin açık olduğunu da söyledi.

RESMİ İZİNLE GELMEDİ: Türkiye ile Irak arasında tansiyon yükselirken, dün bir açıklama da Iraktaki Uluslararası Koalisyon Gücünün ABDli Sözcüsü Albay John Dorriandan geldi. DHAnın haberine göre Dorrian, Irak topraklarında bulunan Türk askerlerinin, Irak hükümetine DEAŞ ile mücadelesinde yardımcı olan ve destek veren uluslararası koalisyon güçlerinin içerisinde olmadığını söyledi. Yarbay Dorrian, açıklamasının devamında, Irak topraklarında bulunan Türk ordusu Irak hükümeti tarafından ve resmi izinle gelmemiştir ve illegaldir dedi. Dorrian, 9 Eylülde Hürriyete yaptığı açıklamada da: Bizim pozisyonumuz, Irakta DEAŞa karşı faaliyet gösteren tüm kuvvetlerin Irak hükümetinin komuta ve kontrolünde olması ve bu güçlerin Irakın egemenliğine saygı göstermesi gerektiği yönünde. Başıkadaki Türk kuvvetleri, Öz Kararlılık Ortak Görev Gücü kapsamında faaliyet göstermiyor demişti.

BAŞİKA NEDEN ÖNEMLİ

- Yaklaşık 500 Türk askerinin bulunduğu Iraktaki Başıka Köyü, IŞİDin 2014 Haziranından beri elinde tuttuğu Musula sadece 12 km mesefade.

- En az bir milyon kişinin yaşadığı Musula yakınlığı dışında, Başıka stratejik bir yerde bulunuyor. Operasyona 8-12 birliğin katılması, bunlardan 2sinin Permerge kuvvetleri olması planlanıyor. Kürt kuvvetlerinin bir kısmının da operasyona Başıka mevzilerinden katılması sözkonusu.

- Peşmerge, Başıka bölgesinde 30 km.lik bir hattı koruyor. 2015in başında, bölgedeki Gedu Üssüne intikal eden Türk birliği burada Barzani ve Talabani Peşmergesiyle yakın çalışıyor, bazı noktalarda hattın ön cephesinde tank ve asker bulunduruyor. Ancak Türk askerlerinin asıl konuşlu oldukları kamp ise cephe hattının 5 km gerisinde yer alıyor.

- Kamp, öndeki Peşmerge kuvvetleri nedeniyle IŞİDle sıcak çatışma riski taşıyor. Yaklaşık 250 dönümlük bir araziye kurulmuş kampın hemen dışındaki köyde siviller halen normal yaşamlarını sürdürüyorlar. Türk askerleri burada eski Musul Valisi Esil El Nuceyfiye bağlı Sünni Haşd El Vatani (Ulusal Topluluklar) milislerini eğitiyor.

TÜRKİYENİN BEŞ ÇEKİNCESİ

Musul operasyonu için ABD askerleri, Irak ordusu ve Haşdi Şabi güçleri, kent merkezinin 55 km güneyindeki Kayyare ilçesinde üslendi. AAya göre Türkiye, geçen hafta Ankarayı ziyaret eden Amerikalı yetkililere 5 çekincesini ilettiler.

- ABDnin Türkmen kenti Telaferi Şii milislere bırakma kararı, kentte Şii ve Sünni Türkmenler arasında mezhep çatışması tetikleyebilir.

- Şii milislerin Telafer'e yerleşmesi, Suriye sınırına ulaşarak İran-Irak için mezhep koridorunu tekrar açmalarına neden olacaktır.

- Koalisyonun sadece Musula baskı yapması, militanların Rakka ve El Baba kaçarak Fırat Kalkanı Harekâtına dirençlerini artırabilir.

- Şii milisler Telafer'e komşu Sincardaki PKK ile ittifakını güçlendirip Irak-Suriye sınırında kalıcı hâkimiyet kurabilir.

- Bölgenin asıl sahibi Musullular olduğu için Türkiye'nin eğittiği 3 bin yerel gönüllüye operasyonda rol verilmeli.

IRAK BAŞBAKANI İBADİ: Türkiye'nin askeri varlığı egemenliğimize aykırıdır. Bölgesel çatışmaya girmek istemiyoruz ve korkarız ki Türkiye'nin Musuldaki macerası bölgesel çatışmaya dönüşür.

BAŞBAKAN YARDIMCISI KURTULMUŞ: Irak bu kadar bölünmüşken orada istikrar unsuru olarak bulunan Başıkadaki Türk ordusu varlığına kimsenin karşı çıkma hakkı yoktur.

ABDLİ SÖZCÜ ALBAY DORRİAN: Iraktaki tüm güçlerimiz, Irak hükümetinin onayına sahip. Türkiye dahil, Iraka IŞİDe karşı savaşma niyetiyle gelen tüm ulusların, Irak hükümetinin iznini alması gerektiğini düşünüyoruz.